

Uchwała Nr SO-6/0954/135/2023

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 20 kwietnia 2023 roku

w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Burmistrza Rychwała sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Rychwał za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 6/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 lutego 2023 roku w składzie:

Przewodnicząca: Renata Konowalek
Członkowie: Zofia Ligocka
Aleksandra Marszałek

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.) wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Rychwała sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego

opinię pozytywną z uwagą jak w pkt 1.9 uzasadnienia.

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Rychwał za 2022 rok załączone do zarządzenia Nr 9/2023 Burmistrza Rychwała z dnia 31 marca 2023 roku w sprawie przedstawienia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu za 2022 rok i przedłożone tutaj Izbie wraz z informacją o stanie mienia komunalnego w dniu 31 marca 2023 r.

Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2022 rok uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej w zakresie dochodów oraz w niepełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej w zakresie wydatków (grupy paragrafów), zmianami do niej, uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej (po zmianach) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi sporządzonymi na dzień 31 grudnia 2022 roku.

Skład Orzekający stwierdził, co następuje:

I.

1. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną. Ze sprawozdania wynika, że:
 - prognozowane dochody budżetu w wysokości 62.504.208,72 zł, zrealizowano w kwocie 59.039.337,49 zł, co stanowi 94,46% planu, z tego: dochody bieżące – 55.608.789,43 zł, co stanowi 94,78% planu i dochody majątkowe – 3.430.548,06 zł, co stanowi 89,57% planu;
 - planowane wydatki budżetu w wysokości 67.711.924,33 zł, zrealizowano w kwocie 57.751.768,46 zł, co stanowi 85,29% planu, z tego: wydatki bieżące – 52.176.227,27 zł, co stanowi 88,31% planu i wydatki majątkowe – 5.575.541,19 zł, co stanowi 64,64% planu.

Budżet roku 2022 zamknął się nadwyżką w kwocie 1.287.569,03 zł, przy planowanym deficycie budżetu w wysokości 5.207.715,61 zł.

2. Wynik operacyjny z wykonania budżetu 2022 roku, stanowiący różnicę między dochodami a wydatkami bieżącymi jest wartością dodatnią i wynosi 3.432.562,16 zł. Oznacza to, że został spełniony wymóg określony przepisem art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
3. Przychody budżetu wyniosły 8.089.536,21 zł, z tego: przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (§ 905) w wysokości 835.694,40 zł, przychody wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków (§ 906) w wysokości 1.386.391,20 zł oraz przychody z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy (§ 950) w wysokości 5.867.450,61 zł. Natomiast rozchody budżetu wyniosły 2.267.134,83 zł, z tego: spłaty pożyczek otrzymanych na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (§ 963) w wysokości 476.534,83 zł, spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów (§ 992) w wysokości 1.790.600,00 zł oraz przelewy na rachunki lokat (§ 994) w wysokości 1.822.005,16 zł. Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2022 roku.
Kwota długu na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosi 13.412.500,00 zł, co stanowi 22,72% zrealizowanych dochodów budżetu.

4. W części tabelarycznej sprawozdania przedstawiono dochody w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, (tj. w podziale na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej) i zaprezentowano w układzie: plan, wykonanie i procent realizacji. Natomiast wydatki zgodnie z planem wynikającym z uchwał przedstawiono w niepełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej (tj. w podziale na działy, rozdziały i grupy wydatków) i także wykazano plan, wykonanie i procent realizacji.

W oddzielnych tabelach zaprezentowano: planowane oraz wykonane dochody i wydatki na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom ustawami, a także planowane i wykonane wydatki majątkowe oraz przychody i rozchody budżetu. Sprawozdanie obejmuje również wykaz dotacji udzielonych z budżetu podmiotom należącym i nienależącym do sektora finansów publicznych oraz zestawienie planowanych i wykonanych wydatków na przedsięwzięcia realizowane w ramach funduszu sołeckiego w 2022 roku.

5. W części opisowej sprawozdania Burmistrz zawarł informację o planowanych i wykonanych dochodach i wydatkach budżetu w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej, a także wskazał źródła dochodów oraz przeznaczenie wydatków. Przedstawił skutki udzielonych ulg, zwolnień i umorzeń oraz obniżenia górnych stawek podatków. Wskazał stan zaległości oraz podjęte działania w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów.
6. W budżecie na koniec 2022 roku nie wystąpiły zobowiązania wymagalne. Burmistrz poinformował o wystąpieniu zobowiązań niewymagalnych w wysokości 2.757.145,03 zł (kwota zgodna ze sprawozdaniem Rb-28S). W części opisowej sprawozdania (strony 33 - 34) poinformowano w jakich jednostkach Gminy i w jakiej wysokości zobowiązania niewymagalne powstały.

Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2022 roku wynika, że w 2022 roku zaciągnięto zobowiązania

niewymagalne (nie stanowiące zobowiązań z tytułu wynagrodzeń i pochodnych) ponad plan wydatków. W sprawozdaniu z wykonania budżetu wyjaśniono, iż powyższe zobowiązania zostały zaciągnięte w ramach upoważnienia udzielonego Burmistrzowi przez Radę Miejską w uchwale budżetowej (strona 34 sprawozdania).

4. W opiniowanym sprawozdaniu Burmistrz Rychwała poinformował o przyczynach poniesienia wydatków z tytułu odsetek, które wystąpiły w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej: dz. 750, rozdz. 75023 § 4580 w kwocie 37,29 zł oraz dz. 855, rozdz. 85502 § 4580 w kwocie 354,62 zł (strona 34).
8. W sprawozdaniu wykazano dochody uzyskane na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska (dz. 900 rozdz. 90019 § 0690) w wysokości 993,96 zł oraz poinformowano o poniesionych wydatkach na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej (strona 46 sprawozdania).
9. Z opiniowanego sprawozdania (strony: 4, 11, 31 - 32, 44 - 45, 56, 83) wynika, że wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wraz ze zwrotami kosztów upomnień oraz odsetkami wyniosły 1.465.480,80 zł (dochody wykonane w rozdz. 90002 /Gospodarka odpadami komunalnymi/ w §0490, §0640, §0910), natomiast wydatki na finansowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poniesiono w wysokości 1.882.276,05 zł (rozdz. 90002). Z powyższego wynika, że uzyskane w roku budżetowym dochody z opłat nie pokrywają w całości wydatków poniesionych na finansowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, o którym mowa w art. 6r ustawy z dnia 13 września 1991 roku o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519). W dniu 25 listopada 2021 roku Rada Miejska w Rychwale podjęła uchwałę Nr XXXVI/257/21 w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
Należy zauważyć, że zaległości z tytułu niewpłaconych w terminie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły na koniec 2022 roku – 37.189,77 zł, a zobowiązania niewymagalne związane z gospodarką odpadami – 135.629,26 zł i dotyczą: wynagrodzenia osobowego, naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2022 rok wraz z pochodnymi wypłacanego w I kwartale 2023 roku oraz wydatków na zakup usług pozostałych. Skład Orzekający zauważa, że sprawozdanie nie do końca wypełnia dyspozycję art. 6r ust.2e ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Wspomniany przepis stanowi, iż w sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu gminy ujmuje się informacje o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w ust. 2-2c wraz z objaśnieniami. Zatem w odniesieniu do wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wymogi określone w wyżej cytowanym przepisie nie zostały do końca wypełnione. W sprawozdaniu nie podano m.in. informacji, czy z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi finansowano wydatki na: utworzenie i utrzymanie punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami oraz usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, tj. wydatki o których mowa w art. 6r ust. 2aa i ust. 2b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W związku z powyższym Skład orzekający formułuje uwagę.

10. Wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałaniu narkomanii wykonano w kwocie 193.893,15 zł (rozdziały 85153 i 85154) przy zrealizowanych dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu w kwocie 186.128,09 zł (rozdział 75618 § 0480) oraz wpływach z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym w kwocie 69.768,51 zł (rozdział 75618 § 0270). Na stronie 47 sprawozdania (pod tabelą) Burmistrz poinformował, iż niewykorzystane środki z tytułu opłat za 2022 r. (i wcześniej) w kwocie 121.041,70 zł zostaną wprowadzone do planu budżetu na 2023 rok.
11. Z uchwał budżetowych i sprawozdań wynika, że Gmina realizowała programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3. Programy te realizowane były w ramach wydatków bieżących i majątkowych w rozdziałach: 60011 /Drogi publiczne krajowe/, 75023 /Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)/, 85395 /Pozostała działalność/ w dziale 853 /Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej/, 85516 /System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3/. W sprawozdaniu przedstawiono plan na dzień 01.01.2022 r. oraz plan na dzień 31.12.2022 r. (strona 36 sprawozdania). Z zawartej informacji można wyczytać czy nastąpiły zmiany w planie wydatków na realizację wykazanych zadań. Zatem została wypełniona dyspozycja z art. 269 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Sprawozdanie zawiera informacje o finansowym stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich, tzn. spełnia wymóg wynikający z przepisu art. 269 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

II.

Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2022 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tutaj. Izbie za wyjątkami wymienionymi w pkt III.

III.

Skład Orzekający stwierdził, że w sprawozdaniu wystąpiły oczywiste omyłki, błędy pisarskie, rachunkowe i klasyfikacyjne, m.in.:

- na stronie 8 wskazano, że w rozdz. 80101 § 2180 sklasyfikowano „wpływ środków na „laboratoria przyszłości” w kwocie 287.400,00 zł. Informacja ta nie znajduje odzwierciedlenia ani w uchwale budżetowej na 2022 rok, ani w sprawozdaniu Rb-27S (dochody takiej jednostka otrzymała w roku budżetowym 2021),
- z informacji zawartych na stronie 15 wynika, że w rozdz. 60016 /Drogi publiczne gminne/ gr. 1100 /Wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań/ sklasyfikowano wydatki ponoszone m.in. na zakup przystanku autobusowego. Skład Orzekający zauważa, że wydatki związane z funkcjonowaniem przystanków komunikacyjnych winny być klasyfikowane w rozdz. 60020 /Funkcjonowanie przystanków komunikacyjnych/,
- na stronie 26 rozdział 80107 zatytułowano jako /Edukacyjna opieka wychowawcza/ zamiast /Świetlice szkolne/. Ponadto w opisie tego rozdziału wymieniono takie wydatki jak: „dowóz dzieci do szkół” czy „wynagrodzenie kierowców”, których charakter odpowiada wydatkom klasyfikowanym w rozdziale 80113 /Dowożenie uczniów do szkół/,

- na stronie 31 napisano, że w ramach rozdz. 85504 ponoszono wydatki m.in. na świadczenia BHP, podczas gdy ze sprawozdania Rb-28S nie wynika, aby w rozdziale tym wykonano wydatki w gr. 1300 /Świadczenia na rzecz osób fizycznych/ § 3020 /Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń/,
- na stronie 35 wykonanie przychodów z tytułu wolnych środków wykazano w kwocie 4.089.139,99 zł, podczas gdy ze sprawozdania Rb-NDS oraz z tabeli zamieszczonej na stronie 104 sprawozdania wynika kwota 5.867.450,61 zł,
- na stronie 37 wykazano wykonanie przychodów w § 905 pochodzących z RFIL w kwocie 776.127,33 zł, a w wykonanych wydatkach brak wydatków sklasyfikowanych w § 6100 (w sprawozdaniu nie została podniesiona kwestia sklasyfikowania przedmiotowych wydatków);
- w tabeli na stronie 37 wykazano wykonanie wydatków na zadanie pn. „Korpus Wsparcia Seniora” w kwocie 15.078,68 zł, podczas gdy ze sprawozdania Rb-28S (rozdz. 85295 gr. 1400) wynika kwota wykonania 14.897,50 zł,
- w tabeli na stronie 39 ilustrującej plan i wykonanie dochodów i wydatków ze środków z Funduszu Pomocy wykazano wykonanie dochodów w rozdz. 85295 § 2100 w kwocie 534.750,00 zł oraz w rozdz. 85595 § 2100 w kwocie 62.591,00 zł, podczas gdy ze sprawozdania Rb-27S wynikają odpowiednio kwoty 500.852,00 zł i 59.051,50 zł.
Po stronie wydatków natomiast wykazano wykonanie w rozdz. 85295 w gr. 1100 w kwocie 2.298,00 zł i w gr. 1300 w kwocie 532.452,00 zł, a także w rozdz. 85595 gr. 1300 w kwocie 62.591,00 zł, podczas gdy ze sprawozdania Rb-28S wynikają odpowiednio kwoty wykonania: 1.824,00 zł, 499.028,00 zł oraz 59.051,50 zł.
- w tabeli na stronie 45 w rozdz. 90002 gr. 1100 § 4410 wykazano wykonanie wydatków na delegacje krajowe w kwocie 135,40 zł, podczas gdy ze sprawozdania Rb-28S wynika, że wydatków klasyfikowanych w rozdz. 90002 § 4410 w ogóle nie ponoszono, a wykazana kwota wykonania dotyczy wydatków na różne opłaty i składki (§ 4430),
- w tabeli na stronie 97 dotację celową otrzymaną z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej wykazano w § 2010, zamiast § 2020,
- na stronie 111 wskazano, że na przedsięwzięcie wieloletnie pn. „Przygotowanie strategii gminy” w roku 2022 wydatkowano kwotę 155.006,00 zł, podczas gdy z tabeli zamieszczonej na stronach 112 – 115 wynika kwota 15.006,00 zł.

IV.

Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2022 r. i przedstawiono zmiany jakie wystąpiły w stanie mienia komunalnego w okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. (tj. dane o zmianach w stanie mienia komunalnego od dnia złożenia poprzedniej informacji). Wykaz mienia obrazuje stan majątku jaki Gmina posiadała, jego wartość i przeznaczenie oraz zawiera dane o dochodach z majątku Gminy uzyskanych w tym okresie. Informacja o stanie majątku Gminy zawiera dane o środkach trwałych uzyskanych w wyniku realizacji inwestycji, wartości posiadanych udziałów w spółkach prawa handlowego oraz o majątku w inwestycjach rozpoczętych.

Informacja o stanie mienia komunalnego została opracowana zdaniem Składu Orzekającego z zachowaniem postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

W ocenie Składu Orzekającego przedłożone przez Burmistrza Rychwała sprawozdanie z wykonania budżetu za 2022 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

*Przewodnicząca
Składu Orzekającego*

/Renata Konowalek/

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.